

Dezvoltare regională

**Buletin informativ iunie
nr.6/2013**

Vă propunem spre atenția dumneavoastră, cele mai relevante activități, care s-au desfășurat pe parcursul lunii iunie în Regiunea Sud:

Sumar:

Drumul de acces Dimitrova-Acui-drumul spre viitor	3
La Zaim a avut loc recepția lucrărilor la proiectul "Drum de acces spre casa -muzeu "Alexei Mateevici"	5
Impactul proiectului "Turismul sportiv în promovarea imaginii Regiunii Sud"	7
Instruire în elaborarea conceptelor de proiecte posibile în domeniul eficienței energetice a clădirilor publice	8
Colaborarea ADR Sud cu administrația publică locală:realizări și perspective	9
Cimișlia – oraș curat: colectăm deșeurile separat	10
Festivalul "Nufărul Alb"la a XIII-a ediție	12

Drumul de acces Dimitrova -Acui-drumul spre viitor

Locuitorii comunelor Cîietu și Dimitrova din r-l Cantemir, s-au confruntat cu problema deplasării spre centrul raional din cauza că lipsea un drum practicabil spre oraș. În acest context erau nevoiți să facă o ocolire de circa 70 km pentru a ajunge la destinație și să achite 80 lei pentru o călătorie. Încă din anul 1997 a existat un proiect de construcție a acestui drum, dar care s-a realizat o dată cu implementarea proiectelor de dezvoltare regională. Proiectul "Construcția Drumului de acces Dimitrova -Acui" a fost lansat în anul 2012, costul său fiind de 15306,7 mii lei, bani alocați din Fondul Național de Dezvoltare Regională.

La data de 28 iunie curent, a avut loc recepția finală a lucrărilor de construcție la drumul de acces Dimitrova -Acui. La eveniment au fost prezenți dl Marcel Răducan-ministru al dezvoltării regionale și construcțiilor, dl Valerian Bînzaru director al Direcției Generale de Dezvoltare Regională, dna Maria Culeșov-director al Agenției de Dezvoltare Regională Sud, precum și reprezentanți ai administrației publice locale.

"De astăzi pentru locuitorii satelor Cîietu, Dimitrova și Acui din raionul Cantemir este asigurat accesul spre centrul raional. Cu siguranță problema deplasării locuitorilor se va ameliora, prin circulația zilnică a unei rute, prin reducerea riscurilor accidentelor rutiere pe timp de ploaie, inclusiv cheltuielile pentru drum vor fi mai mici" a comunicat Ministrul Marcel Răducan în cadrul ceremoniei de recepție finală.

Dna Maria Culeșov, director al ADR Sud a specificat că "acesta este un drum mult-așteptat, dar și meritat de toți cei care de acum vor beneficia de el".

Primarul comunei Cîietu, directorul gimnaziului, localnicii au venit cu sincere mulțămiri și toată recunoștința față de toți cei care i-au ajutat să realizeze acest vis, devenit realitate. Elevele absolvente ale gimnaziului din com. Cîietu au declarat că acest drum este un drum al viitorului lor, care le va aduce mai multe oportunități.

Directorul gimnaziului a mulțămît domnului ministru Marcel Răducan, dnei Maria Culeșov pentru faptul că elevii vor merge la concursuri, competiții raionale sau regionale fără ca să fie împiedicați de vremea rea sau drumul impracticabil.

ACUI

La Zaim a avut loc recepția lucrărilor la proiectul "Drum de acces spre casa-muzeu Alexei Mateevici"

Dnii Vasile și Ana Bobeică și-au exprimat mândria că locuiesc în imediata apropiere a muzeului, și turiștii și vizitatorii vor avea un drum special amenajat. Domnul Vasile Bobeică a spus că: "ultimul drum construit în Zaim este de prin anii '91-'92, dar și acela pe jumătate construit de noi, de săteni. Chiar ne bucură faptul că amenajarea și reparația drumurilor începe din sat, de acolo de unde avem toți rădăcinile, dar mai ales din satul nostru Zaim", a declarat dumnealui cu mândrie.

Dna Svetlana Catană, educator, a ținut să le mulțumească tuturor celor implicați, direct sau indirect, în construcția drumului dat: "Este o binecuvântare acest drum-în centrul satului, marcat de o Troiță, trece prin preajma Bisericii. Cred că datorită acestui drum, satul nostru va deveni și mai frumos, și mai atractiv pentru vizitatori".

La 26 aprilie curent, a fost lansat proiectul "Drum de acces spre casa-memorial "Alexei Mateevici" din s.Zaim, r-l Căușeni, iar la 29 aprilie au început și lucrările propriu-zise. Deși a fost o suprafață mică de 330 metri, a fost nevoie de mobilizarea tuturor eforturilor pentru a se ajunge la scopul propus. Așadar, printr-o colaborare permanentă dintre reprezentanții APL, specialiștii ADR Sud, antreprenor și dirigintele de Șantier, s-a ajuns la finisarea cu succes a lucrărilor. La data de 27 iunie comisia convocată pentru recepția lucrărilor, a semnat actele ce confirmă faptul că lucrările au fost finisate, au fost respectate toate normele și cerințele recomandate.

Impactul proiectului "Turismul sportiv în promovarea imaginii Regiunii Sud

La data de 18 iunie, a avut loc o vizită de evaluare în cadrul proiectului "Turismul sportiv în promovarea imaginii Regiunii Sud- Complexul Sportiv Căușeni". Vizita a avut drept scop evaluarea impactului proiectului de către un grup de evaluatori din partea Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și specialiști ai ADR Sud. Scopul prioritar al evaluării impactului proiectului este de a evidenția în ce măsură activitățile proiectului corespund priorităților Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională. Urmează a fi analizat și faptul cum au fost realizate obiectivele și scopurile propuse în cererea de finanțare inițială.

În procesul de evaluare, grupul de evaluatori din partea MDRC- dna Violeta Evtodienco și dna Daniela Olaru, au intervievat mai mulți actori implicați în implementarea proiectului:

- Cu reprezentanții ADR- au elucidat aspecte ce țin de partea tehnico-financiară, au fost identificate dificultățile și modalități prin care au fost înlăturate.
 - Cu beneficiarul (Consiliul Raional Căușeni) și partenerii proiectului (Consiliile Raionale Cimișlia și Ștefan Vodă) - au analizat și identificat schimbări pe care le-ar putea produce acest proiect în comunitate, precum și efectul pe care-l poate avea obiectivul asupra perspectivelor pregătirii sportivilor de performanță în Regiunea Sud.
- În final, evaluatorii au accentuat aspectele ce țin de asigurarea durabilității și modul de administrare după darea în exploatare a complexului.

CĂUȘENI

Instruire în elaborarea conceptelor de proiecte posibile în domeniul eficienței energetice a clădirilor publice

Începînd cu anul 2010 Regiunile Nord, Centru și Sud au fost implicate activ în procesele inițiale de dezvoltare regională conduse de Consiliile pentru Dezvoltare Regională și Agențiile de Dezvoltare Regională. În acest context, proiectul **"Modernizarea Serviciilor Publice Locale, aria de intervenție 2"** Planificare și Programare Regională", vine să acorde suport Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor precum și ADR-urilor în demararea procesului de planificare regională în sectorul Eficienței Energetice. Acest proces se axează pe antrenarea reprezentanților grupului de lucru, precum și a altor actori interesați în eficientizarea consumului de energie în clădirile publice la nivel regional. Astfel la data de 24 iunie 2013, la Cimișlia s-a desfășurat al doilea atelier de lucru **"Planificare regională în sectorul eficiența energetică în regiunea Sud"** care a avut ca obiectiv prezentarea unui sumar și consultarea elementelor-cheie ale proiectului planului regional în domeniul eficienței energetice a clădirilor publice, precum și punerea în discuții a aspectelor de gender în Eficiența Energetică a clădirilor publice. La atelier au participat reprezentanți ai **Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Agenției de Eficiență Energetică**, membrii grupului de lucru al **ADR Sud, manageri energetici, ingineri responsabili de domeniu la nivelul APL, consultanți GIZ**. În cadrul sesiunii au fost abordate aspectele teoretice ce țin de Eficiența Energetică, dar sau realizat și exerciții practice în care s-au implicat activ toți participanții.

Colm McClements-expert GPA II a accentuat necesitatea colaborării cu ADR Sud, menționînd că în Managementul Deșeurilor Solide s-a realizat deja un mare volum al lucrărilor și pînă în septembrie este necesar să fie elaborat și în acest domeniu documentul final-plan sectorial în Eficiență Energetică, iar către sfîrșitul lunii și o listă a conceptelor de proiect. Dl McClements a recomandat ca deja către sfîrșitul lunii noiembrie consultanții GIZ să identifice și obiectivele, ca pînă la sfîrșitul anului 2014 să se depășească toate etapele, ajungîndu-se pînă la finanțare. Doamna Tatiana Aramă, șefa Secției Planificare Strategică și Programare a ADR Sud a declarat că rezultatul conlucrării cu experții GIZ va culmina cu elaborarea notelor conceptuale, perfectarea pachetului de documente, dar nu și cu finanțarea propriu-zisă. Experții Agenției de Eficiență Energetică-dnii Ion Muntean și Sergiu Robu, au venit cu recomandări pentru ghidarea metodologică a procesului de elaborare a conceptelor de proiecte posibile în domeniul Eficienței Energetice a clădirilor publice, începînd cu prioritizarea edificiilor publice și finalizînd cu elaborarea listei de concepte de proiect posibile. În final, expertul GPA II-Colm McClements, împreună cu directorul a ADR Sud-Maria Culeșov, au convenit asupra acțiunilor comune care urmează a fi întreprinse de către grupul de lucru al ADR Sud, aplicanților (APL) și experții GPA II.

Colaborarea ADR Sud cu Administrația Publică Locală: realizări și perspective

Direcția Economie a Consiliului Raional Cimișlia a organizat un seminar de informare a reprezentanților **APL I și II** în vederea atragerii investițiilor. La seminar au fost invitați și specialiști ai **Agenciei de Dezvoltare Regională SUD**. Dna **Culeșov Maria**, **director ADR Sud**, a venit cu informații despre colaborarea Agenției de Dezvoltare Regională cu Adiminstrațiile Publice Locale prin prisma realizărilor, dar și perspectiveilor. Dna Director a făcut o succintă prezentare ce ține de activitatea ADR Sud, dar și posibilitățile extinderii ariei de colaborare cu APL I și II.

Colaborarea în perspectivă a **ADR Sud** cu **APL I și II**, vizează nu doar implementarea proiectelor investiționale din **Fondul Național de Dezvoltare Regională**, dar și participarea în activitățile comune de planificare strategică integrată, dezvoltarea capacităților actorilor de dezvoltare regională, care va contribui la promovarea imaginii și potențialului Regiunii Sud.

Cimișlia oraș curat- colectăm deșeurile separat

Colaboarea **Agenției de Dezvoltare Regională Sud** cu Corpul

Păcii, începută în anul 2012, aduce noi viziuni , dar și realizări în Dezvoltarea Regională Sud. ADR Sud a obținut finanțare în valoare de 40 351 lei, prin intermediul Programului de Granturi Mici al Corpului Păcii SUA în Moldova, pentru implementarea proiectului cu titlul: „**CIMIȘLIA - ORAȘ CURAT: COLECTĂM DEȘEURILE SEPARAT**”.

Scopul proiectului este de a organiza o campanie de conștientizare a populației din orașul Cimișlia despre importanța colectării selective a deșeurilor, pentru creșterea nivelului de cultură ecologică a cetățenilor. **Obiectivul general** al proiectului este îmbunătățirea calității mediului ambiant și a sănătății populației din orașul Cimișlia.

Obiectivele specifice:

- De a contribui la îmbunătățirea comportamentului ecologic adecvat al populației din orașul Cimișlia.

- Creșterea gradului de reciclare și de valorificare a deșeurilor colectate selectivă.

Prin proiectul propus, dorim să contribuim substanțial, la **pregătirea practică a individului și a comunității** în vederea implementării principiilor managementului integrat al deșeurilor municipale și anume: prin **informare, instruire și consultare** privind colectarea separată, transportarea, prelucrarea și folosirea bunurilor ce conțin materiale reciclate.

Impactul așteptat al proiectului:

- Îmbunătățirea calității mediului ambiant, reducerea numărului bolilor infecțioase;
- Educarea comportamentului ecologic;
- Asigurarea platformei necesare pentru crearea mecanismului de reciclare, valorificare a deșeurilor colectate selectiv;
- Armonizarea cu eforturile comunității la nivel mondial, de reducere a consumului de energie (reciclarea plasticului) și reducerea efectului încălzirii globale;
- Dezvoltarea afacerilor în domeniul reciclării deșeurilor.

Șapte colective din Șase țări, după ce au trecut prin centrul orașului în coloană cu dansuri și cântece spre bucuria celor prezenți, au oferit o prezentare pentru publicul adunat în Piața Horelor din oraș, unde până sâmbătă ansamblurile participante la festival vor susține câte un amplu program artistic.

Să admire colectivele participante la Festival au ocazia și locuitorii unor sate din raionul Cahul în care sînt organizate mici concerte.

Anul acesta, deschiderea Festivalului a coincis cu data primei atestări documentare a localității care astăzi este orașul Cahul.

Festivalul Internațional de Folclor „Nufărul Alb” datează din anul 1989. Festivalul se petrece o dată la doi ani, în fiecare an impar și este la a XIII-a ediție.

**Buletinul informativ este elaborat de
Agenția de Dezvoltare Regională Sud,
instituție publică, necomercială, creată pentru
implementarea obiectivelor de dezvoltare regională.**

**Pentru alte informații
contactați specialistul în comunicare,**

Ana Donia

Tel.(0241) 26286

E-mail: adrsud@gmail.com